

KÜMMET AASTAT LUBADUSI: Linnahalli renoveerimisega hakatakse alati varsti-varsti pihta!

Kui Tallinn kunagi valmis saab, ületab Ülemiste Vanake linna üle. Vanakesel on ka noorem sugulane, Põhja-Tallinna Poisike, kes ootab kangesti linnahalli renoveerimist, et siis selle tähistamiseks Tallinna lahte paisutada. Ootab ja ootab, juba üle kümne aasta. Kuid linnaisade ja riigijuhtide lubadused lähevad aga ikka ja jälle vett vedama.

Praegune valitsuskoalitsioon on oma nelja aasta plaanis markeerinud 40 miljonit eurot, et lagunevast linnahallist saaks moodne kultuuri- ja konverentsikeskus. Mõte on ilus, aga enamasti kipuvad sellised projektid ainult mõtte tasemele ka jääma, nagu linnahalli lähiminevik näitab.

V. I. Lenini nimeline Tallinna Kultuuri- ja Spordipalee valmis 1980. aasta Moskva olümpiamängudeks ning järgnevad aastakümned tõid sinna nii suuri estraaditähti kui ka vähemalt ühe vürtsitudruku (Mel C aastal 2001), erinevatest teatrietendustest ja konverentsidest rääkimata. Ajahammas järas aga linnahalli armutult, selle paekivifassaad muudkui lagunes, sisu amortiseerus ja nõnda tuli lõpuks ukseid sulgeda. 2009 lõpetas tegevuse jäähall, 2010 kontserdisaal.

"Helisev muusika" linnahallis. 2011. käis [Aivar Mäe](#) välja idee, et kultuuripaleest võiks saada uus ooperiteater. (Mati Hiis)

Sajandi algul oli linnavalitsusel plaan hoone maha müüa. See oleks aga tõenäoliselt toonud kaasa maja vähemalt osalise lammutamise ning muinsuskaitsele ei istunud too plaan karvavõrdki – tegu on ikkagi nõukogudeaegse kultuuripärandiga. Nii leiti lahendus: linnaisad sõlmisid enne uste kinni keeramist USA firmaga Tallinn Entertainment LLC arenduslepingu, mille järgi said jänkid linnahalli ja selle ümbruses paiknevad kinnistud 99 aastaks rendile. Ideed olid uhked: kultuurimälestisena arvel olev linnahall renoveeritakse kontserdi- ja konverentsikeskuseks, kõrvale kerkivad hotell ja kasiino, mere äärde promenaad...

Ameeriklaste ninamees, miljardär Ronald Lauder osutus aga tüübiks, kes suuga tegi suure linna, käega lasi kärbsesepesalgi edasi laguneda. Läbirääkimised Tallinnaga hoonestusõiguste saamiseks muudkui venisid ja venisid. Kord oli süüdi MaSu, siis suur vahemaa USA ja Eesti vahel, mis asjaajamise keeruliseks tegi, ning lõpuks ka reformierakondlik valitsus, kes keeldus andma ameeriklastele garantiid, et nad Eestisse investeeritavad kümned miljonid eurod kindlasti ka tagasi teenivad. 2015 andis linn ootuses lõpuks alla –

ohtuleht.ee

30.07.2019 11:11

Viljar Voog

79000

Aivar Mäe

leping tühistati ühepoolset, aga ega ookeani tagant keegi selle pärast kurtma ei hakanud.

Viimastel aastatel on linnahallis toimunud ka mitmed põlengud. 2017. aastal süüdati seal asunud ööklubi Poseidon. (Andres Putting/Ekspress Meedia)

„Nii hoonestusõiguse seadmisel kui ka ühissettevõtte loomisel sai takistuseks linnahalli rekonstrueerimise kulukus ning samas sellest tõusev kaheldav äriiline tulukus. Teisisõnu - ettevõtluse seisukohalt oleks tegemist ilmselt kahjumliku investeeringuga, kulude tasa teenimine oleks vähetõenäoline, kasumi tootmisest rääkimata,“ kommenteeris toona lahutust ameeriklastest abilinnapea Taavi Aas.

Sündis „plaan B“ ehk kaitsealuse hoone ülesvuntsimine munitsipaalrahade eest. Ametlikes dokumentides ilutseb uhkelt daatum: linnahalli avamine - 2019 kevad. See tähtaeg on nüüdseks möödas ja ainus tegevus, mis tänavu linnahallis toimunud, on Christopher Nolani korraldatud mürgel.

Tänavu oli linnahalli ümber üle aastate taas põnevust, sest see kehastas "Teneti" võtetel Ukraina rahvusoperit. (Robin Roots)

„Kõigepealt proovisime müüa. Siis leida arendaja hoonestusõiguse konkursiga. Siis asusime ameeriklastega läbi rääkima – nendega läks tõesti lubamatult kaua. Oleksime pidanud varem langetama otsuse, et teeme linnahalli ise korda. Ent projekt vajas suurt hulka raha, mida polnud linnal kerge leida,“ ütles paar aastat tagasi Eesti Ekspressile selleks hetkeks juba linnapea toolil istunud Aas.

2017. hakkasid puhuma uued tuuled ning linnahall ületas taas uudiskünnise. Osalt muidugi seetõttu, et Mart Sultsi juhtimisel värviti üle ja hiljem pesti käsukorras puhtaks selle seinad. Lisaks oli vahetunud ka riigivõim – üle aastate pääses koalitsiooni, isegi seda juhtima, Tallinna valitsev Keskerakond. Riiklikud rahakotirauad lubati paotada: 2018 ja 2019 antakse linnahalli renoveerimiseks 40 miljonit eurot. Jälle oli suu suur, aga tulemus, nagu alati.

Märt Sultsi initsiatiivil linnahalli seina saanud maalingud tuli maha pesta. (Robin Roots)

Nüüd on riik minemas uuele tiirule. Möödunud nädalal tutvustas Kert Kingo valitsuses plaani, mille mahuks jälle 40 miljonit. „Et olla kindlad selle raha õiges paigutamises, tuleb analüüsida, millised linnahalli tegevused ja kui suures osas oleksid majanduslikud ning millised mittemajanduslikud ning millises mahus on plaanis korraldada kultuuriüritusi. Sellest sõltub muu hulgas ka see, mil moel eelarves ette nähtud raha saab kasutada ning kas ja kuidas

rakenduvad riigiabi andmise reeglid. Selles küsimuses konsulteerime praegu Euroopa Komisjoniga ning sügiseks loodame sealt saada ammendavad vastused.“ Eks aeg näitab, kas seekord läheb õnneks.

Sarnased uudised

[KÜMME AASTAT LUBADUSI: linnahalli renoveerimisega hakatakse alati pihta varsti-varsti!](#)

ohtuleht.ee 30.07.2019